

SALMAR SETTEFISK AS
c/o SalMar AS
7266 Kverva

Saksbehandler:
May Brit Myrholt Gorseth

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Langstein, matfisk og settefisk Kontrollnummer: 2021.371.I.SFTL

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Ove Martin Grøntvedt - Produksjonsleder

Fra Statsforvalteren i Trøndelag:

May Brit Myrholt Gorseth

Andre deltagere fra virksomheten:

Gunnar Ovidth - teknisk ansvarlig

Benjamin Hanssen - Driftsleder

Rune Opedal - Kvalitetsleder

Andre deltagere fra Statsforvalteren i

Trøndelag:

Monica Ekli

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Langstein, matfisk og settefisk den 16. september 2021. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Trøndelag avdekket 3 avvik og ga 2 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Risikovurderingen for ytre miljø har mangler
- Bedriften har ikke fulgt opp vilkår i tillatelsen
- Bedriften mangler skriftlige rutiner på enkelte områder på ytre miljø

Anmerkninger:

- Bedriften har ikke vurdert om de tar representative prøver
- Bedriften har gamle rør i strandsonen

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

11. oktober 2021	May Brit Myrholt Gorseth	Marit Lorvik (e.f)
dato	kontrollør	seksjonsleder

Statsforvalteren i Trøndelag

Kopi av rapporten sendes til:

- Stjørdal kommune

Vedlegg: Dronebilde av rør i elva

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: SALMAR SETTEFISK AS	
Organisasjonsnr.: 937543948	Eies av:
Bransjenr. (NACE-kode): 03.222 - Produksjon av yngel og settefisk i ferskvannsbasert akvakultur	

Kontrollert enhet

Navn: Langstein, matfisk og settefisk	Anleggsnr.: 5035.0080.01
Kommune: Stjørdal	Fylke: Trøndelag
Anleggsaktivitet: Laksefiskproduksjon på land	
Tillatelse gitt: 27. oktober 2017	Sist endret: 23. juni 2021

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen gjennomføres for å følge opp melding om spesielle hendelser.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Kjemikalier

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Langstein, matfisk og settefisk plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må SalMar Settefisk avd Langstein, innen 03.01.2022 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber også om at virksomheten sender inn en kort redegjørelse for hvordan anmerkningene er vurdert, eventuelt hvordan det vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sftlpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Trøndelag, Postboks 26000, 7734 Steinkjer. Brevet merkes med saksnr 2021/2402.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 12.08.2021. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil SalMar Settefisk AS avd Langstein, bli ilagt et gebyr på kr 27 100,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Trøndelag. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Trøndelag (jf. offentleglova) og vil bli lagt ut på norskeutslipp.no.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Risikovurderingen for ytre miljø har mangler

Avvik fra:

Tillatelsen vilkår 2.4 internkontroll og 9.1 miljørisikoanalyse
Internkontrollforskriften § 5, andre ledd, punkt 6

Kommentarer:

Vilkår 2.4: Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold ved anlegget. De ansatte må ha god kunnskap om mulige utslipp, og må arbeide aktivt gjennom egen kontroll for å hindre skade eller ulempe for miljøet, og for å forebygge at utslipp kan skje.

Vilkår 9.1: Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning...

...Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Internkontroll innebærer bl.a. at virksomheten skal kartlegge farer og problemer, og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Dette må dokumenteres skriftlig.

Avviket bygger på følgende:

Bedriften manglet følgende i sin risikovurdering (listen er ikke uttømmende)

- Farlig avfall
- Utvikling av resipienten over tid
- Mikroplast
- Hvilken risiko eventuelle overløp fra renseanlegg og nødoverløp fra avløpsspumpestasjon på nordsiden, kan forårsake i elv og i evt sjø.
- Akseptkriterier for hva som er akseptabel forurensningseffekt på resipienten.

Det er uklart hva bedriften vurderer under «typisk konsekvens».

- For flere hendelser har bedriften skrevet årsaker til at konsekvensen ikke blir stor, i stedet for å spesifisere de faktiske konsekvensene av hendelsene.
 - Dette gjelder for eksempel for ID 98067, 98064 og 98066.
 - For ID 98065 om fôrrester og feces har bedriften skrevet «MOM C, tilstand 1» som «typisk konsekvens». Dette stemmer ikke med de faktiske forholdene, som viser økologisk tilstand III- moderat.

Avvik 2

Bedriften har ikke fulgt opp vilkår i tillatelsen

Avvik fra:

Tillatelsen vilkår 10.2 Analyse av rensegrad og 11.3 Rapportering

Kommentarer:

10.2 Analyse av rensegrad

Metode 1. *Bruk av massebalanse-prinsippet for å beregne utslipp av total nitrogen, total fosfor, organisk stoff og suspendert stoff, basert på fôrkvalitet, fôrforbruk, fôrfaktor og vannforbruk, og bruke dette som sammenligningsgrunnlag for målingene som blir tatt av utløpsvann.*

Metode 2. *Ta mengde- og/eller tids-proporsjonale prøver av innløp og utløpsvann på reseauanlegget, for å måle faktiske verdier av organisk og suspendert stoff, og beregne utslipp basert på vannforbruket ved anlegget. Prøveregimet skal utarbeides i samråd med fagperson og tilpasses bedriftens produksjonsnivå gjennom året. Prøvene skal oppbevares kjølig og analyseres innen et døgn fra prøvetaking. Avvik i analyserutiner skal dokumenteres som en del av internkontrollen.*

Begge metodene skal utføres i en 2-årsperiode. Etter 2 år kan bedriften ta opp med Statsforvalteren om valg av endelig metode for å dokumentere sitt utslipp opp mot kravene i punkt 3.2.3

11.3. Rapportering til Statsforvalteren

Resultater av overvåking av miljøtilstanden i resipienten skal rapporteres til Statsforvalteren fortløpende. Rapporter skal oversendes Statsforvalteren i elektronisk format. Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusivt sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø.

Vannmiljøs importformat finnes på <http://vannmiljokoder.miljodir.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk.

Avviket bygger på:

- Bedriften har utført metode 2 for analyse av rensegrad, men ikke metode 1.
- Manglende innleggelse av resultatene i Vannmiljø
 - Bedriften har lagt inn resultatene for 2015, men ikke for 2019
- Manglende innsending av resipientundersøkelser
 - Statsforvalteren måtte etterspørre undersøkelsene for å få rapporten fra 2019

Avvik 3

Bedriften mangler skriftlige rutiner på enkelte områder på ytre miljø

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, andre ledd, punkt 7

Kommentarer:

Internkontroll innebærer blant annet at virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivning. Rutinene skal dokumenteres skriftlig.

Bedriften har praksis på dette, men det finnes ikke skriftlig rutiner på

- Hvordan vannprøvene fysisk skal tas
- Vurdering av prøveresultatene fra vannprøvene
- Vurdering av resipientundersøkelsene

Mangler skriftlige rutiner for

- Innsending av rapport fra resipientundersøkelser til Altinn eller Statsforvalteren, jf avvik 2
- Innlegging av resultatene fra resipientundersøkelser i databasen Vannmiljø, jf avvik 2

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Bedriften har ikke vurdert om de tar representative prøver

Kommentarer:

Bedriften har ikke tatt en gjennomgang på om metodikken som benyttes for prøvetaking gir et representativt bilde av de faktiske utslippene fra bedriften.

Anmerkning 2

Bedriften har gamle rør liggende i strandsonen

Kommentarer:

Bedriften gjorde en opprydding av rør ved overtagelse av anlegget. På selve anleggstomten er alle rør byttet ut og det går et avløpsrør ut fra anlegget. Det andre røret er inntaksvannet. I tillegg går det et leveringsrør som er nedgravd i strandsonen og som dukker opp ute på flåten. Gjennom dette røret leveres all fisk.

De gamle rørene er kappet nedenfor veien og er ikke i bruk. Rørene dukker opp enkelte plasser i strandsonen og ved lavvann.

8. Andreforhold

Statsforvalteren har fått klage på oppblomstring av alger etc i elva. Dette var en av grunnene til at Statsforvalteren tok et tilsyn ved anlegget. Statsforvalteren mottok kart over alle rør som virksomheten har ut i elva. Se vedlagt kart. Ingen av rørene kommer fra bedriftens virksomhet, med unntak av to overløpsrør.

Viser også til tillatelsen til Nye Veier AS for E6 Kvithammar – Åsen datert 16.02.2021. Her er Nye Veier AS pålagt overvåking av blant annet Langsteinelva.

Nye Veier AS har tatt prøver av elva før oppstart av tunellarbeid og anleggsarbeidet, samt at det er overvåking av elva under anleggsvirksomheten. Dette foregår oppstrøms anlegget til SalMar Settefisk AS avd Langsteinelva. Det er foretatt bunndyrundersøkelser og ungfiskundersøkelser opp- og nedstrøms planområdet. Resultater fra vannprøver støtter opp om at kvaliteten i Langsteinelva er god.

De siste klagene på forurensning kommer fra arbeidet som Nye Veier AS har i området.

Statsforvalteren har ingen andre merknader til forholdet.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for SalMar Settefisk AS avd Langstein datert 23.06.2021
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)